

Háskólagátt

Frumgreinanám Háskólans á Bifröst
Samvinna, frumkvæði, ábyrgð

Námskrá Háskólagáttar

Gildir frá og með ágúst 2021

Nafn námskrár:

Háskólagátt – Aðfararnám Háskólans á Bifröst

Tengiliður:

Forstöðumaður Háskólagáttar

Lengd náms:

Tvær annir

Fjöldi eininga:

70 f-einingar

Apríl 2021

Efnisyfirlit

Almennt um námið.....	4
Inntökuskilyrði	5
Kennsluhættir	5
Námsframvinda	6
Kennsluhættir	7
Námsmat.....	8
Hæfniviðmið.....	9
Þekking.....	9
Leikni	9
Hæfni.....	10
Áfangalýsingar	11

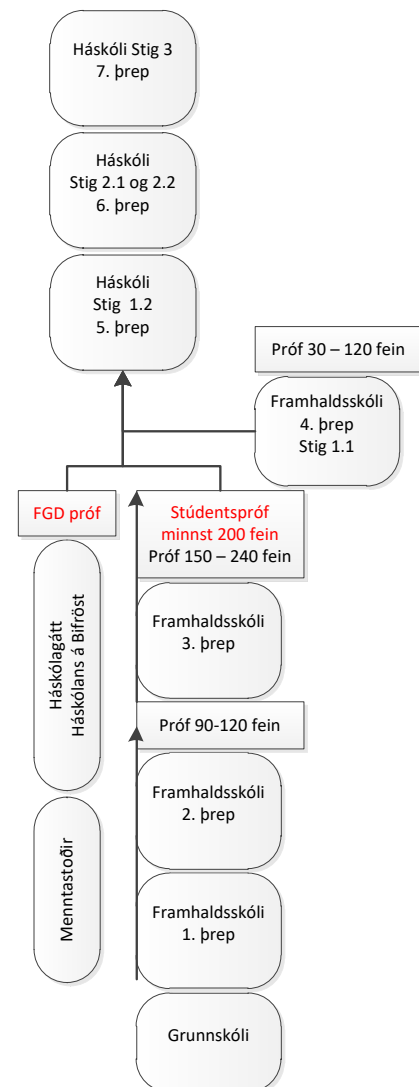
Almennt um námið

Námskrá þessi lýsir innihaldi náms í Háskólagátt í Háskólanum á Bifröst. Hún fylgir aðalnámskrá framhaldsskóla 2011 og byggir á sömu sex grunnþáttum (leiðarljósum) sem gert er ráð fyrir að fléttist inn í nám á framhaldsskólastigi en þau endurspeglar menntastefnu íslenskra stjórnvalda. Þessir þættir eru: *Læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti, sköpun*.¹ Háskólinn á Bifröst fylgir þessum leiðarljósum í skipulagningu náms í Háskólagátt sem hefur það hlutverk að búa nemendur undir nám á háskólastigi í greinum hug- og félagsvísinda. Háskólagátt veitir alhliða undirbúning fyrir háskólanám. Námsframboð og kennsluaðferðir eru hins vegar mótaðar í ljósi gilda og stefnu Háskólans á Bifröst. Til viðbótar við þau leiðarljós sem móta framhaldsskólanám almennt, byggir skólinn á stefnu sinni, en í henni er sérstök áhersla á *ábyrga leiðtogamenntun, sjálfbærni og skapandi og gagnrýna hugsun*. Grunnildi skólans eru: *Samvinna, frumkvæði og ábyrgð*. Allir þessir þættir fléttast inn í námið með mismunandi hætti.

Á mynd 1 má sjá hvar Háskólagátt Háskólans á Bifröst er staðsett í íslensku menntakerfi. Náminu er fyrst og fremst ætlað að búa nemendur undir háskólanám eða styrkja þá inn á atvinnumarkaðinn. Nemendur útskrifast með þekkingu, leikni og hæfni á þriðja hæfniprepi framhaldsskólastigsins.

Námið á að koma til móts við þarfir nemenda sem einhverra hluta vegna hafa ekki unað sér í hefðbundnu námsumhverfi framhaldsskólanna, hafa ekki klárað stúdentspróf en vilja undirbúa sig fyrir krefjandi háskólanám eða styrkja stöðu sína á vinnumarkaði. Lögð er áhersla gagnrýna hugsun og frumkvæði nemenda. Háskólinn á Bifröst vill bjóða upp á samfélag þar sem nemendur geta í senn aflað sér þeirrar grunnmenntunar sem háskólar krefjast og lifað uppbyggilegu og innihaldsríku lífi. Búseta á Bifröst gerir að verkum að skólinn er ekki aðskilinn frá öðrum þáttum í lífi nemenda eins og til dæmis fjölskyldu og nærumhverfi heldur er allt samfélag nemenda ein heild að skólanum meðtöldum. Nemendur sem stunda fjarnám í Háskólagátt taka þátt í skipulögðum námslotum með reglulegu millibili á námstímanum og kynnast því einnig Háskólaborpinu þótt þeir búi þar ekki. Fjarnemar hitta kennara og samnemendur á vinnuhelgum sem fylgja hverjum námsáfangi.

Í námi háskólagáttar er höfuðáhersla lögð á færni nemenda í íslensku, ensku, stærðfræði og viðskiptagreinum.

Mynd 1 Háskólagátt í íslensku menntakerfi

¹ *Aðalnámskrá framhaldsskóla: Almennur hluti 2011*, bls. 14.

Inntökuskilyrði

Til þess að eiga kost á að hefja nám í Háskólagátt þurfa nemendur að vera orðnir 23 ára og hafa að jafnaði lokið 120 framhaldsskóla einingum (f-ein) samkvæmt nágildandi einingakerfi. Það jafngildir um það bil 70-75 einingum samkvæmt gamla einingakerfinu.

Ef umsækjandi uppfyllir ekki inntökuskilyrði en býr yfir töluverðri starfsreynslu gefst honum kostur á að leggja fram niðurstöður raunfærnimats sem metur jafngilda reynslu og menntun. Leggi umsækjandi fram gilt raunfærnimat tekur skólinn mið af því við meðhöndlun umsóknar.²

Nám í Háskólagátt er lánshæft hjá LÍN sjá nánar á www.lin.is

Kennsluhættir

Nám í háskólagátt er skipulagt með tilliti til þess að búa nemendur undir nám á háskólastigi í greinum hug- og félagsvísinda, einnig til þess að veita undirstöðumenntun á framhaldsskólastigi til að styrkja einstaklinga út á vinnumarkaðinn. Kenndar eru þrjár kjarnagreinar; íslenska, stærðfræði og enska auk fjögurra áherslugreina; bókfærslu, lögfræði og félagsvísindi sem og skapandi og gagnrýnni hugsun. Auk þess taka nemendur stutt námskeið í upplýsingatækni. Þemavinna er fléttuð inn í námskeið háskólagáttar og takast nemendur á við verkefni sem tengjast grunnþáttum aðalnámskrár *læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti, sköpun*. Þemavinnan gerir nemendum kleift að vinna með námsefni á fjölbreyttari og gagnrýnni hátt en námskeiðin ein leyfa. Einnig er lögð áhersla á námstækni, markmiðasetningu og framkomu, tjáningu og verkefnastjórnun.

Mikilvægt er að nemendur hafi heildarsýn á nám sitt frá upphafi. Það styrkir þá við að setja sér markmið og velja áherslur í samræmi við það sem þeir vilja fá út úr náminu. Þess vegna er unnið að markmiðssetningu með nemendum í fyrstu viku haustannar um leið og nemendahópurinn kynnist og fær þjálfun í grunnatriðum upplýsinga- og námstækni. Í fyrstu viku vorannar eru markmiðin endurskoðuð fyrir komandi önn.

Á vorönn fá nemendur tækifæri til sjálfsmats með stuðningi leiðbeinenda og fara yfir valkosti um háskólanám og störf. Námsráðgjafi vinnur með nemendum og aðstoðar þá við spurningar um styrkleika, áhugasvið og fleira sem að gagni kann að koma.

Námið er skipulagt í lotum sem felur í sér að námsgreinar verða kenndar að jafnaði í sex vikna lotum með prófum í sjöundu viku. Þó eru nokkur námskeið, eðlis þeirra vegna, ýmist kennd í styttri eða lengri lotum. Lotukerfið auðveldar nemendum að einbeita sér að þeim námsgreinum sem þeir taka hverju sinni og álag á nemendur verður jafnara yfir kennslutímabilið. Notaðar eru nútíma kennsluaðferðir og þ.á.m. vendikennsla en það gefur kennurum og nemendum aukið svigrúm til að staldra við flókin viðfangsefni, allt eftir þörfum nemenda hverju sinni. Þá er lagt upp úr góðum fríum milli námstarna sem hjálpar nemendum að hafa skýrari skil milli náms og fjölskyldulífs.

² Umsækjendur sem hafa náð 23 ára aldri og hafa amk. 3 ára starfsreynslu geta snúið sér til símenntunarmiðstöðva vegna raunfærnimats.

Námsframvinda

Nám í Háskólagátt er 70 f-einingar. Námið tekur tvær annir og námsframvinda skal vera [samkvæmt reglum um nám og kennslu í Háskólanum á Bifröst](#).

Hér fyrir neðan má sjá hvernig háskólagáttin er byggð upp.

Háskólagátt með aukna áherslu á stærðfræði

	Fein	prep		Fein	prep
Endurlit og markmiðasetning (Leiðtogafræði og litið til baka)	2	1	Enska II	5	3
Skapandi og gagnrýnin hugsun	5	3	Rekstur og stofnun fyrirtækja	10	3
Upplýsingatækni	3	1	Íslenska II	5	3
Stærðfræði I	5	2	Íslenska III	5	3
Stærðfræði II	5	2	Tölfræði	5	2
Íslenska I	5	2	Stærðfræði III	5	3
Enska I	5	2			
Danska	5	2			
Samtals fein	35		Samtals fein	35	

Háskólagátt með aukna áherslu á félagsvísindi

	Fein	prep		Fein	prep
Endurlit og markmiðasetning	2	1	Enska II	5	3
Skapandi og gagnrýnin hugsun	5	3	Rekstur og stofnun fyrirtækja	10	3
Upplýsingatækni	3	1	Íslenska II	5	3
Stærðfræði I	5	2	Íslenska III	5	3
Stærðfræði II	5	2	Tölfræði	5	2
Íslenska I	5	2	Samfélagsspejill	5	3
Danska	5	2			
Enska I	5	2			
Samtals fein	35		Samtals fein	35	

Á sumarönn gefst nemendum kostur á að bæta við sig 15 f-ein í kjarnagreinum. Sumarönnin er hugsuð fyrir nemendur sem vilja undirbúa sig sérstaklega fyrir háskólanám og þá sem þurfa að bæta við sig námsgreinum til að uppfylla sértæk inntökuskilyrði annarra háskóla.

Sumarönn	Fein	prep
Stærðfræði IV	5	4
Íslenska IV	5	3
Enska III	5	3

Kennsluhættir

Í grunnatriðum taka kennsluhættir mið af þeim aðferðum sem tíðkast í framhaldsskólum landsins ásamt þeirri þróun og nýsköpun sem þar fer fram. En þar sem Háskólagátt starfar sem hluti af háskólastofnun mótast starfsemi hennar ekki síður af áherslum háskólans og af því hlutverki hennar að veita nemendum marvissan undirbúning fyrir háskólanám.

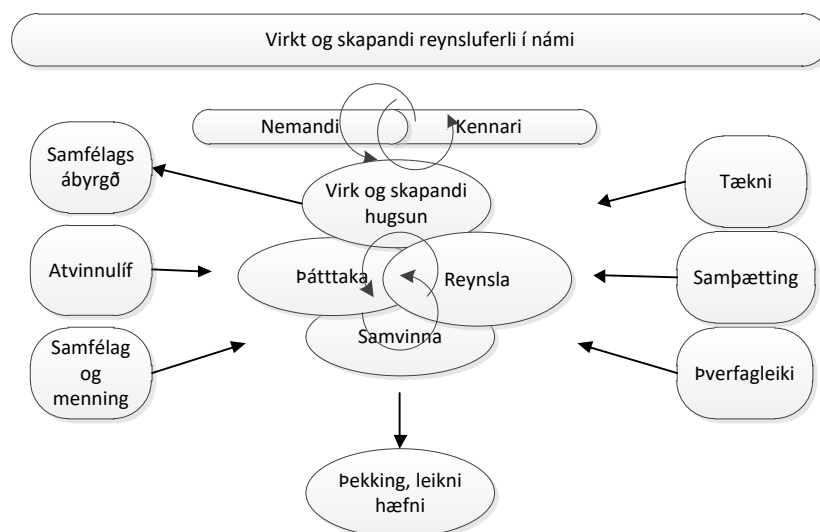
Þannig er lögð áhersla á sjálfstæða, skapandi og gagnrýna hugsun, glímu við raunhæf verkefni og vinnu að lausn vandamála. Námið og reynslan sem því tengist stuðlar að agaðri hugsun og vinnulagi. Þá hefst samvinna við fyrirtæki og stofnanir í Háskólagátt sem ræktuð er áfram í háskólanámi á Bifröst.

Í öllu námi við Háskólann á Bifröst er áhersla lögð á hópvinnu og raunhæf verkefni sem tengjast samfélagi, viðskiptalífi, réttarkerfi og stofnunum og þetta á einnig við um námið í Háskólagátt. Námsmat er byggt á stöðugri verkefnavinnu sem þjálfar nemendur í sjálfstæðum vinnubrögðum. Hópastarf er mikilvægur þáttur námsins, svo og teymisvinna, en með þessu reynir skólinn að taka mið af þeim vinnuaðferðum sem tíðkast á vinnumarkaðnum almennt.

Í námsferlinu er hugað að aðferðum sem byggja á sköpun ekki síður en greiningu og gagnrýni. Hugmyndafræði námsins fléttar saman greiningar- og sköpunarfærni þar sem litið er á nám sem virkt sköpunarferli. Þar er meðal annars byggt á menntunarkenningum Johns Dewey og þeim hugmyndum sem efst eru á baugi í menntunarfræðum samtímans.

HópaVinna er mikilvægur hluti námsins og sú þjálfun sem hún veitir er eitt af markmiðum þess. Þá er ekki síður lagt kapp á einstaklingsmiðaða kennslu og þjálfun. Hlutverk leiðbeinenda/kennara er því ekki síst að auðvelda og hjálpa til við námið með leiðsögn og endurgjöf í tengslum við verkefnavinnu. Nemandinn ber þó á endanum sjálfur ábyrgð á því að nýta sér umhverfi skólans sem best til að ná árangri.

Nám á Bifröst er reynsluferli, hlutverk skólans er að tryggja að hver einstaklingur fái bæði tækifæri og nauðsynlegan stuðning til að njóta sín.

Mynd 3 - Virkt og skapandi reynsluferli í námi

Mynd 3 sýnir námið sem virkt og skapandi reynsluferli. Nemandinn er í miðjunni studdur af kennurum og því námsumhverfi sem háskólinn býður upp á. Þekking, leikni og hæfni nemenda verður til með þátttöku þeirra í verkefnum sem tengjast atvinnulífi, samfélagi og menningu. Nemendur þjálfast í virkri og skapandi hugsun í gegnum verkefni sem krefjast samþættingar og þverfagleika. Skipulag og uppbygging námsins er með þeim hætti að reglulega takast nemendur á við þemaverkefni sem annars vegar samþætta grunnþætti og lykilhæfni aðalnámskrár og hins vegar tengja atvinnulíf, samfélag og menningu við nám nemenda. Námið er byggt upp með þeim hætti að það endurspegli líka gildi skólans um *samvinnu, frumkvæði og ábyrgð*.

Námsmat

Námsmat við Háskólann á Bifröst byggir að verulegu leyti á símati og sama gildir um Háskólagátt. Nemendur vinna verkefni jafnt og þétt yfir önnina og taka þátt í umræðum og þematengdri vinnu sem gert er ráð fyrir í skipulagi námsins hverja önn. Námskeiðum lýkur alla ýmist með lokaprófum, skriflegum eða munnlegum en oft byggir námsmatið á símati sem er bundið við verkefnavinnu og þátttöku.

Auk símats og lokaeinkunnar sem byggð er meðal annars á frammistöðu í fjölbreytilegri verkefnavinnu leggur skólinn áherslu á að kennarar veiti nemendum mikla endurgjöf, bæði munnlega og skriflega. Nemendur eiga jafnan að geta fengið skýringar á einkunnagjöf auk þess sem kennarar miða athugasemdir sínar við að nemendur geti nýtt sér þær við að bæta árangur sinn. Þetta þýðir að umtalsverður hluti af vinnu kennarans fer í einstaklingsmiðaða endurgjöf.

Kennsla, námsmat og skipulag kennslu fer fram samkvæmt [F110 reglum um nám og kennslu](#) sem má finna í gæðahandbók Háskólans á Bifröst. Þar má einnig finna [reglur um lokapróf](#) og ýmsar leiðbeiningar fyrir nemendur.

Hæfniviðmið

Nám í Háskólagátt er á þriðja þrepi framhaldsskólanáms og uppfyllir skilyrði aðalnámskrár til stúdentsmenntunar á því þrepi. Það er einnig skipulagt í samræmi við lög um framhaldsskóla, 92/2008. Öll vinna nemenda er metin í stöðluðum námseiningum (f-einingar). Ein námseining (f-einingar) samsvarar 18-24 klukkustunda vinnu meðalnemanda, það er að segja þriggja daga vinnu nemenda ef gert er ráð fyrir sex til átta klukkustunda vinnu að meðaltali á dag eftir eðli viðfangsefna og afkastagetu nemenda. Við útreikning á fjölda f- eininga er tekið tillit til allrar vinnu nemanda sem tengist áfanga.

Við námslok á nemandi að geta sýnt fram á eftirfarandi þekkingu, leikni og hæfni.

Þekking

Nemandi:

- Hefur aflað sér undirstöðuþekkingar í kjarnagreinum framhaldsskólans sem nýtist í starfi og til undirbúnings fyrir frekara nám.
- Hefur skilning á grunngreinum hug- og félagsvísinda sem skapa nauðsynlega undirstöðu fyrir háskólanám á þeim sviðum.
- Býr yfir nægilega fjölbreyttum orðaforða til að tjá þekkingu sína og skoðanir og færa haldbær rök fyrir þeim..
- Kann að lesa í félagslegt og menningarlegt umhverfi og áttar sig á mismuni menningarsamfélaga
- áttar sig á tengslum skóla og atvinnulífs.
- Skilur hlutverk virks og ábyrgs borgara í þekkingarsamfélagi.
- Þekkir til alþjóðlegs vísinda- og fræðasamfélags og skilur tengsl þess við íslenskt rannsóknarsamfélag.
- Hefur tilfinningu fyrir eðli og framkvæmd lýðræðislegra ákvarðana við ólíkar aðstæður.
- Hefur orðaforða og þekkingu á erlendu tungumáli sem nýtist til frekara náms.

Leikni

Nemandi:

- Er fær um að tjá sig á skýran, gagnrýnninn og skapandi hátt um helstu undirstöður hug- og félagsvísinda.
- Kann að beita viðeigandi tækni og aðferðum sem tengjast námi á sviði hug- og félagsvísinda, stærðfræði þar með talinni.
- Hefur allar forsendur til að sýna frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum við að leita lausna og afla nýrrar þekkingar.
- Er fær um að taka ábyrgan þátt í samræðum um samfélagsleg málefni.
- Getur fjallað um kjarnagreinar framhaldsskólans og grunngreinar hug- og félagsvísinda af skilningi.

Hæfni

Nemandi:

- Getur tjáð skoðanir og gert grein fyrir starfsaðferðum sínum á ábyrgan og gagnrýnninn hátt.
- Getur tjáð sig og tileinkað sér efni og upplýsingar á erlendu tungumáli hvort sem það er í tengslum við starf eða frekara nám.
- Sýnir ábyrgð í starfi, í sköpun og þegar þekkingu er beitt.
- Getur nýtt þekkingu sína til að greina ný tækifæri í umhverfinu og til að takast á við frekara nám.
- Er fær um að leggja gagnrýnið mat á eigið vinnuframlag.
- Er virkur og ábyrgur borgari í lýðræðislegu samfélagi.
- Getur sett menntun sína í alþjóðlegt samhengi.
- Getur tengt þekkingu sína og leikni við tækni og vísindi.

Áfangalýsingar

Áfangalýsingar 550.5.0.ÍSL1 - Íslenska I

Lýsandi heiti áfanga: Málnotkun og ritun

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Framhaldsskólaeiningar: 5

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Í þessum áfanga fjallað um ritun, bókmenntir, málsögu og goðafræði. Ritun: Þar er fjallað um ólíkar gerðir ritsmíða. Nemendur eru m.a. þjálfaðir í gerð heimildaritgerða og læra ýmislegt um frágang ritaðs máls. Málsaga: Fjallað er um helstu þætti málsögu og nafnasiði. Bókmenntir og læsi: Nemendur eru áfram þjálfaðir í notkun bókmenntahugtaka og einnig er ítarleg umfjöllun um goðafræði. Nemendur lesa eina nútímaskáldsögu og vinna verkefni í tengslum við hana og lesa eina valbók. Þeir nemendur sem þess óska fá leiðbeiningar um hvernig best sé að rifja upp málfræði og annað efni sem tilheyrir grunnskóla.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- helstu þáttum íslenskrar málsögu og íslenskum nafnasiðum
- mismunandi tegundum bókmennta og norrænni goðafræði
- helstu hugtökum í ritgerðasmíð
- nota viðeigandi hjálpargögn við frágang ritsmíð

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- lesa bókmenntaverk frá ýmsum tímum og fjalla um inntak þeirra
- vinna að skapandi verkefnum í tengslum við námsefnið og sýna töluverð tilbrigði í málnotkun

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- vinna að skapandi verkefnum í tengslum við námsefnið og sýna töluverð tilbrigði í málnotkun
- beita skýru, lýtalausum og blæbrigðaríku máli í ræðu og riti
- taka þátt í málefnalegum umræðum, byggja upp skýra röksemdafærslu, tjá afstöðu og efasemdir um efnið og komast að niðurstöðu
- túlka texta þó merkingin liggi ekki á yfirborðinu
- tengja íslenskuna við fortíð og framtíð

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.ÍSL2 - Íslenska II

Lýsandi heiti áfanga: Íslenskar bókmenntir fyrri alda

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: 550.5.0.ÍSL1 (Áfangi á hæfniprepi 2)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Í áfanganum verður viðfangsefnið bókmenntasaga og bókmenntir fyrri alda; Völuspá, Hávamál, Íslendingasaga og lærdóms- og upplýsingaröld. Haldið verður áfram að þjálfra nemendur í ritun og heimildavinnu.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- ritgerðarsmíð og heimildavinnu
- orðaforða sem nægir til að lesa helstu verk íslenskrar bókmenntasögu
- öllum helstu bókmenntahugtökum, mismunandi tegundum bókmennta og tímabilum í íslenskum bókmenntum fyrri alda

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- rita heimildaritgerðir þar sem hann beitir gagnrýninni hugsun við úrvinnslu og kemur efninu á framfæri á skýran og greinargóðan hátt á blæbrigðaríku máli
- ganga frá heimildaritgerðum og hvers kyns texta og að nýta sér uppbyggilega gagnrýni
- skilja og nota viðeigandi stílbrögð, orðatiltæki og menningarlegar vísanir í tal- og ritmáli
- draga saman og nýta á viðurkenndan og gagnrýninn hátt upplýsingar úr hvers kyns heimildum og meta áreiðanleika þeirra
- flytja af öryggi vel uppbyggða kynningu á krefjandi efni
- lesa sér til gagns og gamans texta frá fyrri öldum

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- skrifa skýran og vel uppbyggðan texta og geta valið ritstíl eftir aðstæðum og viðtakendum
- beita málinu á viðeigandi og árangursríkan hátt við mismunandi aðstæður
- tjá rökstudda afstöðu og taka virkan þátt í málefnalegri umræðu
- draga saman aðalatriði, beita gagnrýninni hugsun við lestur, túlkun og úrvinnslu krefjandi texta, átta sig á samfélagslegri skírskotun og ná duldum boðskap og hugmyndum
- sýna frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum
- sýna þroskaða siðferðisvitund, víðsýni, sköpunarhæfni og samlíðan í málflutningi sínum, umfjöllun og verkum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt.

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.ÍSL3 - Íslenska III

Lýsandi heiti áfanga: Íslenskar bókmenntir seinni alda

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: 550.5.0.ÍSL2 (Áfangi á hæfniprepi 3)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Í áfanganum verður viðfangsefnið bókmenntasaga, bókmenntastefnur og bókmenntir síðari alda. Haldið verður áfram að þjálfva nemendur í ritgerðarsmíð.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- ritgerðarsmíð
- orðaforða sem nægir til að lesa helstu verk íslenskrar bókmenntasögu
- öllum helstu bókmenntahugtökum, mismunandi tegundum bókmennta og tímabilum í íslenskum bókmenntum síðari alda

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- skrifa ritgerðir þar sem hann beitir gagnrýninni hugsun við úrvinnslu og kemur efninu á framfæri á skýran og greinargóðan hátt á blæbrigðaríku máli
- ganga frá texta og að nýta sér uppbyggilega gagnrýni
- skilja og nota viðeigandi stílbrögð, orðatiltæki og menningarlegar vísanir í tal- og ritmáli
- nýta sköpunargáfu og sýna sjálfstæði við úrvinnslu verkefna
- flytja af öryggi vel uppbyggða kynningu á krefjandi efni
- lesa sér til gagns og gamans bókmenntatexta síðari tíma

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- skrifa skýran og vel uppbyggðan texta og geta valið ritstíl eftir aðstæðum og viðtakendum
- beita málinu á viðeigandi og árangursríkan hátt við mismunandi aðstæður
- tjá rökstudda afstöðu og taka virkan þátt í málefnalegri umræðu
- draga saman aðalatriði, beita gagnrýninni hugsun við lestur, túlkun og úrvinnslu krefjandi texta og geta miðlað því á skýran hátt til samnemenda sinna
- átta sig á samfélagslegri skírskotun og ná dulðum boðskap og hugmyndum
- sýna frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum
- sýna þroskaða siðferðisvitund, víðsýni, sköpunarhæfni og samlíðan í málflutningi sínum, umfjöllun og verkum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.ÍSL4 - Íslenska IV

Lýsandi heiti áfanga: Yndislestur

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: 550.5.0.ÍSL3 (Áfangi á hæfniprepi 3)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Áfanganum er ætlað að ýta undir yndislestur nemenda. Nemandi velur í samráði við kennara fimm skáldsögur til lestrar og gerir grein fyrir þeim á munnlegan eða skriflegan hátt. Tvær skáldsögur mega vera þýddar. Æskilegt er að nemandi leitist við að velja ólíkar tegundir skáldsagna. Heildarblaðsíðufjöldi bókanna má ekki vera undir 1000 bls.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- nokkrum ólíkum tegundum skáldsagna
- nokkrum íslenskum og/eða erlendum skáldsagnahöfundum
- notkun á bókmenntafræðilegum hugtökum í umfjöllun um bókmenntir.

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- lesa ólíkar tegundir skáldsagna
- gera grein fyrir skáldsögum með aðstoð bókmenntafræðilegra hugtaka.

Hæfnisviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- til að lesa sér til gagns og ánægju
- hagnýta nýtt sér bókmenntafræðileg hugtök til að dýpka skilning sinn á bókmenntaverkum.

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.4.0.STÆ1 – Stærðfræði I

Lýsandi heiti áfanga: Algebra, rúmfræði, föll og prósentureikningur

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Í þessum áfanga verða tekin fyrir eftirfarandi viðfangsefni stærðfræðinnar:

- Talnareikningur þ.m.t. brota- og prósentureikningur (vaxtareikningur)
- Algebra, jöfnur og ójöfnur
- Gröf, föll og hnitakerfi
- Lausn annars stigs jafna og túlkun á þeim
- Þjálfun í að nota gröf, línurit o.þ.h. ásamt því að læra að setja upp dæmi og formúlur í Word og GeoGebra

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- grunnatriðum almennrar stærðfræði sbr. lýsingu námskeiðs.
- föllum er finnst í hinum ýmsu myndum ásamt þeim verkfærum sem notuð eru til að rannsaka föll s.s. formengi, varpmengi og myndrænni framsetningu.
- því hvernig stærðfræðin nýtist til að koma til skila tölulegum upplýsingum á skilmerkilegan hátt.

Leikniðviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- leysa dæmi í algebru, brota og prósentureikningi, veldisreikningi, reikningi með jöfnur og ójöfnur
- nota gröf, línurit og aðra myndrænar aðferðir við framsetningu dæma og gagna

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- vinna með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu
- klæða yrt verkefni í stærðfræðilegan búning, leyst og túlkað lausnina.
- geta hagnýtt sér stærðfræðilega þekkingu til lausna þrauta og verkefna
- greina og hagnýta stærðfræðilegar upplýsingar, hvort sem er í töluðu eða rituðu máli, myndrænt eða í töflum
- fylgja röksemdafærslu í mæltu máli og texta
- vinna með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman ólíkum námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.STÆ2 - Stærðfræði II

Lýsandi heiti áfanga: Föll, veldi, náttúrulegir lógaritmar, diffrun, runur og raðir

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Undanfari: 550.4.0.STÆ1 (eða áfangi á hæfniprepi 1)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í þessum áfanga verða tekin fyrir eftirfarandi viðfangsefni stærðfræðinnar:

- föll, veldi og náttúrulegir lógaritmar
- vaxtahraði og afleiður og diffrun
- endanlegar og óendanlegar runur og raðir

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa aflað öðlast þekkingu og skilning á:

- hvernig föll eru túlkuð með diffrun.
- einföldum runum og röðum, endanlegum og óendanlegum.
- hvað lograföll eru og kunna að beita þeim við útreikninga.

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- vinna með logaritma
- greina og reikna verkefni sem tengjast runum og röðum
- diffra margliður

Hæfniviðmið.

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- vinna með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu
- klæða yrt verkefni í stærðfræðilegan búning, leyst og túlkað lausnina.
- geta hagnýtt sér stærðfræðilega þekkingu til lausna þrauta og verkefna
- greina og hagnýta stærðfræðilegar upplýsingar, hvort sem er í töluðu eða rituðu máli, myndrænt eða í töflum
- fylgja röksemdafærslu í mæltu máli og texta
- vinna með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman ólíkum námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.STÆ3- Stærðfræði III

Lýsandi heiti áfanga: Föll, markgildi, deildarreikningur og kynning á heildun

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: 550.5.0.STÆ2 (áfangi á hæfniprepi 2)

Lýsing á innihaldi áfanga

Í þessum áfanga verða tekin fyrir eftirfarandi viðfangsefni stærðfræðinnar:

- veldisföll, vísisföll, lograföll,
- markgildi og deildun (diffnun).
- heildun og stofnföll
- ákveðið og óákveðið heildi.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- hvað veldis-, væsis- og lograföll er
- föllum, markgildum og deildun
- heildu og geta leyst einföld heildunardæmi.

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- vinna með vísis- og lograföll
- nota markgildi og skilgreiningu á afleiðu falls
- nota diffurreikning við könnun falla,
- finna stofnföll einfaldra falla og reikna ákveðið og óákveðið heildi
- túlka flatarmál svæða sem afmarkast af einföldum föllum
- leysa hagnýt dæmi þar sem beita þarf diffnun eða einfaldri heildun

Hæfniviðmið.

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- vinna með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu
- klæða yrt verkefni í stærðfræðilegan búning, leyst og túlkað lausnina.
- geta hagnýtt sér stærðfræðilega þekkingu til lausna þrauta og verkefna
- greina og hagnýta stærðfræðilegar upplýsingar, hvort sem er í töluðu eða rituðu máli, myndrænt eða í töflum
- fylgja röksemdafærslu í mæltu máli og texta
- vinna með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman ólíkum námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.STÆ4 - Tölfræði

Lýsandi heiti áfanga: Tölfræði og líkindareikningur

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Undanfari: 550.5.0.STÆ1 (Áfangi á hæfniprepi 2)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í þessum áfanga verður farið yfir helstu þætti lýsandi tölfræði, s.s. gagnasaöfnun, myndræna framsetningu og hvernig algengar lýsistærðir eru fundnar. Þá verður farið yfir grundvallarhugtök talningarfræði og líkindareiknings og í kjölfarið hvernig setja má fram líkindadreifingar fyrir lýsistærðir og draga ályktanir um þýði út frá úrtaksdreifingu þeirra.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- Gagnasaöfnun, tíðnitöflum og ólíkum myndritum
- Lýsistærðum fyrir miðsækni, dreifingu og fylgni
- Grundvallaratriðum talninga og líkindareiknings
- Tvíkostadreifingu og normaldreifingu
- Hugtökum úr ályktunartölfræði s.s. þýði, úrtaki, úrtaksdreifingu, öryggisbilum og tilgátuprófum

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í:

- að vinna með gögn og lesa úr gögnum, bæði í töflum og myndrænt
- að reikna lýsistærðir á borð við meðaltal og staðalfrávik
- að leysi dæmi í talningarfræði s.s. um samantektir og umraðanir
- að reikna líkindi ýmissa atburða
- að vinna með tvíkostadreifingu og normaldreifingu
- að vinna með úrtaksdreifingar, reikna öryggisbil og setja fram tilgátupróf fyrir meðaltal þýðis

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- vinna með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu
- klæða yrt verkefni í stærðfræðilegan búning, leyst og túlkað lausnina.
- geta hagnýtt sér stærðfræðilega þekkingu til lausna þrauta og verkefna
- greina og hagnýta stærðfræðilegar upplýsingar, hvort sem er í töluðu eða rituðu máli, myndrænt eða í töflum
- fylgja röksemdafærslu í mæltu máli og texta
- vinna með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman ólíkum námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.STÆ4 - Stærðfræði IV

Lýsandi heiti áfanga: Heildun, heildunaraðferðir, flatarmáls- og rúmmálsreikningar með heild, deildajöfnur af rýsta stigi, runur og raðir

Framhaldsskólaeiningar: 5

Undanfari: 550.5.0.STÆ3

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í þessum áfanga verða tekin fyrir eftirfarandi viðfangsefni stærðfræðinnar

- stofnföll, ákveðið og óákveðið heildi
- fyrsta stigs diffurjöfnur af ýmsum gerðum.
- endanlegar og óendanlegar runur og raðir

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- hvernig beita má stofnföllum og heildun
- lausnum fyrsta stigs diffurjafna
- runum og röðum

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- finna stofnföll og beita heildunaraðferðum til að heilda flóknari föll
- reikna ákveðin heildi og finna flatarmál og rúmmál með heildareikningi
- greina á milli ólíkra gerða fyrsta stigs diffurjafna og leysa þær með viðeigandi aðferðum
- vinna með jafnmuna- og jafnhlutfallarunur og raðir
- nota þrepunarlögmálið til þess að sanna að fullyrðing gildi um allar náttúrulegar tölur
- leysa hagnýt dæmi þar sem nota má heildun, diffurjöfnur eða runur og raðir

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- þekkja hugtökin föll, markgildi og deildun,
- tegra og leysa einföld tegrundæmi
- leysa diffurjöfnur

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.ENS1 - Enska I

Lýsandi heiti áfanga: English for Academic Purposes (EAP): Málfræði, ritun og orðaforði

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Undanfari: Áfangi á hæfniprepi 2 (a.m.k. á þrepi A2 skv. evrópsku tungumálamöppunni)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi áfanga

Áfanginn miðar að því að nemendur verði læsir á flóknari texta en áður og að þeir þjálfist í að tileinka sér grunnorðaforða ýmissa fræðigreina og gera greinarmun á ólíkri merkingu orða eftir samhengi þeirra. Undirstöðuatriði enskrar málfræði verða styrkt, sérstaklega þau atriði sem reynast íslenskum nemendum erfið, svo sem greinarmerkjasetning og rétt notkun sagntíða. Leitast er við að lesa fræðilega texta úr ólíkum fræðigreinum ásamt lestri, hlustun og áhorfi á fjölbreytt fréttatengt efni af neti eftir því sem við á. Nemendur skulu getað tjáð hugsun sína varðandi ólík efni í ræðu og riti og beita rökum. Áhersla er lögð á að nemendur þjálfist sjálfstæð vinnubrögð og tileinki sér árangursríka námstækni þar sem þeir nýta þau hjálpargögn sem aðgengileg eru með forritum, á vef eða í bókum.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- þverfaglegum orðaforða til markvissrar notkunar í námi á háskólastigi
- helstu málfræðiatriðum í enskri tungu
- rithefðum sem við eiga í textasmíð, m.a. um uppbyggingu efnisgreina skv. engilsaxneskri hefð sem og hefðbundna uppbyggingu ritgerða sem samanstanda af inngangi með efnisyfirlingu, meginmáli með vel afmörkuðum efnisgreinum og niðurlagi
- mismunandi aðferðum sem notaðar eru til að vitna í heimildir, svo sem *summary* og *paraphrasing*
- mismunandi afstöðu og túlkun fræðimanna eins og hún birtist í fræðilegum textum
- þeim meðulum sem ensk tunga beitir til þess að mynda rökleg tengsl í ræðu og riti og nýttast nemendum til þess að færa rök fyrir eigin skoðunum

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- beita þeim lestraraðferðum sem við eiga eftir gerð texta, viðfangsefni og/eða tilgangi lestursins.
- tjá sig með skýrum hætti í ræðu eða riti um málefni sem hann hefur kynnt sér
- rita mismunandi gerðir texta, formlega og/eða óformlega
- beita viðeigandi hjálpargögnum við lestur og ritun ýmissa texta

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- tileinka sér efni/inntak margvíslegra texta og geta hagnýtt sér á mismunandi hátt
- taka þátt í skoðanaskiptum, færa rök fyrir máli sínu, svara mótbárum og gagnrökum á viðeigandi hátt
- tjá sig skýrt, lipurlega og blaðalaust fyrir áheyrendum um sérvalið efni sem hann hefur kynnt sér
- skrifa formlegan og óformlegan texta og beita rithefðum sem við eiga í textasmíð
- nýta nýjan orðaforða í ræðu og riti

Námsmat

Námsmat getur t.d. verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati. Sjá nánar kennsluáætlun.

550.5.0.ENS2 - Enska II

Lýsandi heiti áfanga: English for Academic Purposes: Fræðilegur texti, talað mál og orðaforði

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: Áfangi á hæfniprepi 2 (a.m.k. á þrepi B1 skv. evrópsku tungumálamöppunni)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi áfanga

Unnið er með fræði- og þjóðmálatekta til að dýpka skilning á málinu og auka orðaforða. Nemendur eru þjálfaðir í að koma fram og flytja mál sitt á ensku. Nemendur fá markvissa þjálfun í ritun, sem sniðin er að áhugasviðum hvers og eins.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- þverfaglegum orðaforða til markvissrar notkunar í námi á háskólastigi
- rithefðum sem við eiga í textasmíð, m.a. um inngang, meginmál með afmörkuðum efnisgreinum og niðurlag
- helstu aðferðum við að skipuleggja og skrifa fræðilegan texta á ensku
- því hvernig meta má gæði heimilda og hvernig þær skuli meðhöndlaðar til að forðast ritstuld
- uppbyggingu háskólafrýrlestra á ensku með því að greina „vegvisandi“ orðfæri fyrirlesara, þ.e. orð, orðasambönd og setningar sem notuð eru til að leggja áherslu á aðalatriði og skipta fyrirlestri upp í afmarkaða en röklega samhangandi hluta (*signposting language*)

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- lesa sér til fræðslu og/eða ánægju texta sem gera miklar kröfur til lesandans, bæði hvað varðar orðaforða og uppbyggingu
- nýta sér fyrirlestira, umræður og rökræður um efni fræðilegs eðlis
- lesa fjölbreyttar gerðir texta, sér í lagi fræðilega
- beita þeim lestraraðferðum sem við eiga eftir gerð texta eða viðfangsefnis
- tjá sig munnlega skýrt og hnökralaust um málefni sem hann hefur kynnt sér
- skilja sér til gagns þegar fjallað er um flókið efni

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- beita málinu af lipurð og kunnáttu til að geta tekið fullan þátt í umræðum og rökræðum þar sem fjallað er um persónulegt, menningarlegt, félagslegt, fræðilegt og fjölmenningarlegt efni
- flytja vel uppbyggða frásögn, kynningu eða greinagerð, draga fram aðalatriði og rökstyðja mál sitt nokkuð nákvæmlega með dæmum og bregðast við fyrirspurnum
- skrifa texta með röksemdarfærslu þar sem fram koma rök með og á móti og þau eru vegin og metin
- nýta sér nýjan orðaforða í ræðu og riti.

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.ENS3 - Enska III

Lýsandi heiti áfanga: English for Academic Purposes: Fræðilegur texti, talað mál og orðaforði

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: Áfangi á hæfniprepi 3 (a.m.k. á þrepi C1 skv. evrópsku tungumálamöppunni)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám..

Lýsing á innihaldi áfanga

Megin áhersla er lögð á það að vinna áfram með lestur mismunandi texta, þjálfa ritun og vinna að rannsóknum auk þess að lesa fræðirit á akademískum grunni. Lögð er áhersla á að nemendur ráði við flóknari og fjölbreyttari texta og að þeir auki við orðaforða sinn. Nemendur eru þjálfaðir í málfræðiatríðum sem auka hæfni til að tjá sig í ræðu og rit.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- þverfaglegum orðaforða til markvissrar notkunar í námi á háskólastigi.
- flóknari textum og samanburði á þeim.
- helstu aðferðum við að skipuleggja og skrifa fræðilegan texta á ensku
- mismunandi uppbyggingu og efnistöðum texta eftir því hvaða tilgangi hann á að þjóna.
- uppbyggingu háskólafræðilegra á ensku með því að greina „vegvisandi“ orðfæri fyrirlesara, þ.e. orð, orðasambönd og setningar sem notuð eru til að leggja áherslu á aðalatriði og skipta fyrirlestri upp í afmarkaða en röklega samhangandi hluta (*signposting language*).

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- lesa sér til fræðslu og/eða ánægju texta sem gera miklar kröfur til lesandans, bæði hvað varðar orðaforða og uppbyggingu.
- spyrja markvissra spurninga sem tengjast fræðilegum texta.
- lesa fjölbreyttar gerðir texta, sér í lagi fræðilega.
- beita þeim lestraraðferðum sem við eiga eftir gerð texta eða viðfangsefnis.
- tjá sig munnlega skýrt og hnökralaust um málefni sem hann hefur kynnt sér.
- skilja sér til gagns þegar fjallað er um flókið efni.

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- beita málinu af lipurð og kunnáttu til að geta tekið fullan þátt í umræðum og rökræðum þar sem Fjallað er um persónulegt, menningarlegt, félagslegt, fræðilegt og fjölmennningarlegt efni
- setja fram rökstuddar ályktanir út frá fræðilegum texta í ræðu og riti.
- flytja vel uppbyggða frásögn, kynningu eða greinagerð, draga fram aðalatriði og rökstyðja mál sitt nokkuð nákvæmlega með dæmum og bregðast við fyrirspurnum
- skrifa texta með röksemdarfærslu þar sem fram koma rök með og á móti og þau eru vegin og metin

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.4.0.DANS - Danska

Lýsandi heiti áfanga: Danskt lagamál, skilningur, tjáning og menning

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniþrep: Áfanginn er á hæfniþrepi 2

Undanfari: Grunnskólapróf eða áfangi á hæfniþrepi 1

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í áfanganum er lögð áhersla á að nemendur vinni með flóknari texta. Unnið er með orðaforða sem tengist m.a. daglegu lífi, umhverfismálum, ferðamennsku, menntakerfi, tækni og vísindum.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- ólíkum viðhorfum og gildum og hvernig þau móta danska menningu
- orðaforða til markvissrar notkunar, bæði munnlega og skriflega
- helstu hefðum um uppsetningu og skipulag ritaðs máls
- notkun hjálpargagna, meðal annars orðabóka, leiðréttingaforrita auk ýmissa hjálpargagna á netinu
- danska málkerfinu til markvissrar notkunar, bæði skriflega og munnleg

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- skilja eðlilegt talað mál við mismunandi aðstæður sem og algengustu orðasambönd sem einkenna það
- lesa fjölbreyttar gerðir texta sér til gagns og beita þeim lestraraðferðum sem við eiga eftir gerð textans eða viðfangsefnisins
- tjá sig munnlega um málefni sem hann hefur kynnt sér
- rita margs konar texta, formlega og óformlega, og fylgja helstu rithefðum og reglum um málbeitingu
- beita meginreglum danskrar málfræði og setningafræði

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- skilja daglegt mál svo sem samræður, inntak erinda og annað tiltölulega flókið efni sem hann hefur kynnt sér
- tileinka sér innihald ritaðs texta og nýta það á mismunandi hátt
- lesa texta þar sem ákveðin viðhorf eða skoðanir eru kynnt og geta brugðist við og tjáð skoðanir sínar um efni þeirra
- lesa á milli línanna og átta sig á dýpri merkingu texta
- tjá sig og taka þátt í samræðum við ólíka viðmælendur
- skiptast á skoðunum og bregðast við viðmælendum sínum
- skrifa læsilega texta um sérvalið efni frá eigin brjósti þar sem hugmyndaflug getur fengið að njóta sín
- skrifa margs konar texta og fylgja þeim rithefðum sem við eiga hverju sinni
- leysa úr viðfangsefnum einn eða í samstarfi við aðra
- þróa með sér aga, metnað, ábyrgð og jákvæðni í vinnubrögðum
- neta eigið vinnuframlag

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.10.0.RSFT – Rekstur og stofnun fyrirtækja

Lýsandi heiti áfanga: Lög, bókhaldskerfi, ársreikningar, kennitölur, rekstur og fjárhagur

Framhaldsskólaeiningar: 10

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: Almenn viðmið um inngöngu í námið

Námskeiðið skiptist í tvennt og það byggir á tveimur stoðum, lögfræði og bókfærslu, sem hér á eftir verða kallaðir námsþættir. Í upphafi verður farið yfir helstu þætti varðandi grundvallaratriði og hugtök í tengslum við stofnun félaga. Farið er yfir félagaform í íslensku atvinnulífi og áhersla lögð á þau sem algengust teljast, sameignarfélög, hlutafélög og einkahlutafélög. Því næst verður farið í bókfærslu. Að lokum verður sjónum aftur beint að lögfræðinni.

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

A) Bókfærsla

Lýsing á innihaldi námsþáttar.

Í námskeiðinu er farið yfir grundvallaratriði í bókhaldi einstaklinga og fyrirtækja.

Fjallað er almennt um bókhald, helstu hugtök sem koma fyrir í bókhaldi fyrirtækja, helstu bókhaldsbækur sem fyrirskipaðar eru samkvæmt bókhaldslögum og hvernig þær tengjast saman og mynda heildstætt bókhaldskerfi. Unnin eru verkefni í færslu fylgiskjala í dagbók, opnun og lokun aðalbókar.

Farið er í uppgjör bókhaldsins og unnar ýmsar leiðréttingarfærslur og lokafærslur og settir upp ársreikningar, rekstrarreikningur og efnahagsreikningur.

Fjallað er um helstu lög og reglugerðir sem snerta bókhald fyrirtækja s.s. lög um bókhald, lög um virðisaukaskatt, lög um ársreikninga ásamt reglugerðum sem lögnum tengjast.

Unnin verkefni í uppsetningu ársreikninga, myndun kennitalna úr ársreikningum

og farið yfir hvernig má leggja mat á rekstrarárangur og fjárhagsstöðu út frá kennitölum.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- þörf einstaklinga og rekstraraðila fyrir gott og skipulagt bókhald
- lögum um bókhald, lögum virðisaukaskatt og lögum um ársreikninga
- mikilvægi góðrar skipulagningar, reglusemi og nákvæmni í vinnslu bókhalds í fyrirtækjum

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- færa bókhald fyrir einstaklinga og minni fyrirtæki í samræmi við lög um bókhald
- framkvæma opnun bókhaldsins í ársbyrjun og lokun bókhaldsins í árslok.
- setja upp ársreikninga, rekstrar- og efnahagsreikning í samræmi við lög um ársreikninga og reglugerðir sem þeim fylgja
- mynda kennitölur úr ársreikningum og kunna að leggja mat rekstrarárangur og fjárhagsstöðu út frá þeim

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- vinna við færslu bókhalds fyrir einstaklinga og minni fyrirtæki
- vinna við lokun bókhaldsins og setja upp ársreikninga upp úr niðurstöðutölum aðalbókar

- geta myndað kennitölur upp úr ársreikningum fyrirtækja og hafa skilning á hvað hver kennitala segir um rekstrarafkomu og fjárhagsstöðu

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

B) Lögfræði

Lýsing á innihaldi námsþáttar

Í áfanganum er lögð áhersla á að nemendur fái innsýn í réttarreglurnar (alþjóðlegar og íslenskar) og geri sér grein fyrir hvernig þær verka á samskipti manna og öðlist almenna fræðslu um íslenska lögskipan. Lögð er áhersla á frumkvæði, ábyrgð og færni í vinnu með gögn af ýmsum toga ásamt færni í samskiptum. Nemendur öðlist hæfni í meðferð heimilda og geti beitt tilteknum hugtökum varðandi lausnir á lögfræðilegum álitaefnum og geti rökstutt mál sitt í tengslum við þau. Lögð er rík áhersla á sjálfstæð og vönduð vinnubrögð og að námið nýtist sem góður undirbúningur fyrir frekara nám eða störf. Kennslan byggist einkum á verkefnavinnu nemenda og skilum á verkefnum og lögð er áhersla á að nemendur verði færir í rök hugsun.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- lögfræði sem fræðigrein
- nokkrum grundvallarhugtökum lögfræðinnar
- stjórnskipun Íslands
- mannréttindaákvæðum stjórnarskrárinnar
- stjórnarsýslulögunum
- réttarheimildum íslensks réttar
- dómstólum landsins
- réttindum og skyldum á vinnumarkaðnum

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- skilja notkun ákveðinna lykilhugtaka lögfræðinnar
- móta og setja fram texta, lögfræðilegs eðlis, á ýmsan máta og átta sig á læsileika hans
- leysa verkefni þar sem hann beitir gagnrýninni hugsun við úrvinnslu og kemur efninu á framfæri á skýran og skiljanlegan hátt
- sjá álitaefnin út frá ólíkum sjónarhornum
- vinna sjálfstætt

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- setja fram skoðanir sínar, taka þátt í rökræðum og túlka ólík sjónarmið á fordómalausan en gagnrýninn og ábyrgan hátt
- efla með sér hæfni til sjálfstæðis í hugsun og vinnubrögðum sem og samstarfs
- geta tekið afstöðu til siðferðilegra álitamála
- vera virkur borgari í lýðræðisþjóðfélagi
- bera virðingu fyrir mannréttindum

- taka þátt í að móta samfélag sitt
- geta unnið með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu
- nýta sér lögfræðilega þekkingu til lausnar í sérhæfðum, raunhæfum verkefnum
- beita gagnrýninni og skapandi hugsun við lausn verkefna

550.4.0.SKAG - Skapandi og gagnrýnin hugsun

Lýsandi heiti áfanga: Fagurfræði, heimspeki, rökhugsun

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: 550.5.0.ÍSL1

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Hvernig á maður að haga lífi sínu? Hvernig getum við vitað hvað er siðferðilega rétt breytni? Er Guð til og ef svo væri gætum við vitað það? Hvers vegna höldum við að vísindi skapi þekkingu og hvað er merkilegt við listsköpun? Í áfanganum kynnst nemendur leiðum til að takast á við spurningar af þessu tagi sem almennt eru kallaðar heimspekilegar. Um leið fá þeir innsýn í hvernig rökhugsun og rökleikni heimspekinnar hjálpar okkur að skilja hversdagsleg viðfangsefni betur og gerir okkur kleift að sjá hlutina úr mörgum áttum. Sá eiginleiki er ómissandi í allri skapandi hugsun og því undirstaða nýsköpunar og fúmkvöðlastarfsemi..

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- völdum viðfangsefnum heimspekinnar á sviði siðfræði, frumspeki, þekkingarfræði og fagurfræði,
- rökum, hvernig þau eru skilin og hvernig þau eru metin,
- hagnýtri siðfræði og notkun siðfræðikenninga í daglegu lífi,
- lausn siðferðilegra álitamála.
- heimspekilegum undirstöðum lýðræðislegs ríkisvalds

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- meðhöndla fræðilegan og heimspekilegan texta,
- greina rökstuðning og forsendur hugmynda,
- rökræða siðferðileg álitamál, átta sig á annmörkum eigin röksemdarfærslu,
- beita gagnrýninni hugsun í rökræðum um hversdagsleg álitamál, bregðast við skoðunum annarra og vinna úr gagnrýni á eigin skoðanir.
- vinna fræðilega með óhlutbundin álitamál
- greina fagurfræðilega þætti skynjunar og skilnings

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- geta á gagnrýninn hátt lagt mat á röksemdafærslur í ræðu og riti,
- vera virkur og ábyrgur þátttakandi í lýðræðislegu samfélagi,
- geta tileinkað sér nýja þekkingu á markvissan hátt,
- átta sig á heimspekilegum kenningum og beita þeim í verkefnum, prófum og í munnlegri framsögn,
- greina og leggja mat á siðferðileg álitamál,
- rökræða skoðanir, staðhæfingar og viðhorf í rituðu máli og samræðu.

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

580.5.0.SFÉL – Samfélagsspeglill

Lýsandi heiti áfanga: Stjórnsmál, hagfræði

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: 550.4.0.SKAG

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Hverjar eru hugmyndafræðilegar forsendur nútímaþjóðríkisins? Hvað er lýðræði og hverjir eru helstu þættir vestrænnar stjórnskipunar og íslenska stjórnkerfisins? Hvað á að standa í stjórnskrá? Tengist lýðræði og hagsæld? Eru markaðshagkerfi og velferð andstæður? Hvers vegna höldum við að lýðræði sé skásta stjórnfyrirkomulagið eða að frjáls samkeppni á markaði leiði til hagsældar? Hvenær eiga stjórnmalámennt að axla ábyrgð og bera kjósendur í lýðræðissamfélagi einhverja ábyrgð á stjórnmalámenntum og gjörðum þeirra? Í þessu námskeiði kynnast nemendur leiðum til þess að takast á við spurningar af þessu tagi og fá um leið innsýn í helstu grunnkenningar stjórnmálafræði, hagfræði og félagsfræði sem fjalla um þessi viðfangsefni. Um leið fá nemendur innsýn inn í beitingu fræðilegrar nálgunar þessara greina til þess að greina viðfangsefni í samtímanum og dýpri skilning á samspili þeirra þátta sem drífa áfram stjórnsmál og hagkerfi Vesturlanda.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- völdum viðfangsefnum á sviði stjórnmálaheimspeki, stjórnmálafræði og hagfræði á sviði siðfræði
- hugmyndafræðilegum grunni Vestræns samfélags og lýðræðis,
- hvernig þessar hugmyndir tengjast hagsæld
- grundvallarhugtökum hagfræðinnar.

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- meðhöndla fræðilegan texta samfélagskenninga
- greina rökstuðning og forsendur hugmynda
- rökræða fræðilegar hugmyndir um grundvöll ríkisvalds og lýðræðis,
- nýta grundvallarhugmyndir þjóðhagfræði í rökfærslu,
- greina á milli ólíkra þátta í stjórnmálum og stjórnsýslu
- fjalla á gagnrýnninn og greinandi hátt um pólitísk álitamál

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- átta sig á stjórnskipulagi og stjórnmála í lýðræðisríkjum,
- greina og leggja mat á samfélagsleg álitamál
- geta tileinkað sér nýja þekkingu á markvissan hátt,
- vera virkur og ábyrgur þátttakandi í lýðræðislegu samfélagi,
- rökræða skoðanir, staðhæfingar og viðhorf sem lúta að samfélagsmálum, stjórnskipulagi, stjórnmálum og hagkerfinu í rituðu máli og samræðu.

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt.

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.3.0.UPP1 - Upplýsingatækni

Lýsandi heiti áfanga: Ritvinnsla, sniðmát, margmiðlun og töflureiknar

Framhaldsskólaeiningar: 3

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 1

Undanfari

Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Þessu námskeiði er ætlað að auka nemendum færni í notkun upplýsingatækni í námi og starfi

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- notkun Word ritvinnslu og sniðmáta í Word
- notkun PowerPoint til gerðar kynningarefnis
- notkun Excel til einfaldra útreikninga
- forritum fyrir gerð margmiðlunarefnis
- nokkrum algengum lausnaraðferðum þar sem töflureiknar eru notaðir

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- nota Excel til einfaldra útreikninga
- búa til einföld líkön í Excel
- beita Word við markvissa uppsetningu ritgerða og skilaverkefna þ.m.t. að geta búið til heimildaskrár með aðferðum Word
- búa til PowerPoint kynningar
- nýta sér tímasparandi og hagnýtar aðferðir algengra forrita
- geta nýtt sér Netið til þeirrar upplýsingaleitar og samskipta sem nútíma háskólanám krefst
- nýta sér einföld forrit til gerðar margmiðlunarefnis

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- nota hugbúnað við ritsmið og skráningu heimilda
- nota hugbúnað til að setja upp efni og niðurstöður verkefna á skipulegan og skýran hátt
- geta unnið með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum
- nota hugbúnað til að leysa algeng verkefni náms, kynningu verkefna og til útskýringar á viðfangsefnum náms
- nota hugbúnað til að setja upp efni og niðurstöður verkefna á skipulegan og skýran hátt með hljóði og mynd
- geta beitt algengum lausnaraðferðum sem byggja á notkun töflureiknis

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.1.0.ELMS - Endurlit og markmiðasetning

Lýsandi heiti áfanga: Sjálfsmat og persónuleg markmið

Framhaldsskólaeiningar: 2

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 1

Undanfari: Almenn viðmið um inngöngu í námið

Lýsing á innihaldi áfanga

Nemendur setja sér ný markmið og rýna í áframhaldandi nám.

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- aðferðum til að byggja upp sjálfstraust.
- mikilvægi þess að setja sér markmið í námi og starfi.
- mikilvægi þess að stjórna tíma sínum vel.
- mikilvægi þess að skipuleggja nám sitt vel.

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- greina styrkleika sína sem og veikleika í námi og starfi.
- nýta sér námstækni og námsaðferðir til árangurs.
- halda uppi jákvæðum og góðum samskiptum.

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- efla styrkleika sína og bæta árangur.
- geta gert áætlun og sett sér markmið í framtíðar námi eða starfi.
- nota árangursríkar aðferðir í samstarfi.

Námsmat

Byggir á verkefnavinnu